

EEN OOSTENDSE BLAASPIJPMAAATSCHAPPIJ

Onlangs kwamen mijn twee kleinzootjes (6 en 9 jaar) me opzoeken met de vraag of ik hen een blaaspijp kon bezorgen. Uit hun uitleg kon ik opmaken dat het ging om een stuk plastieke buis van de soort die gebruikt wordt bij de uitbouw van elektrische leidingen.

Een kinderhand is snel gevuld, en met een paar buisresten, van op mijn zolder, kwam de zaak vlug voor mekaar. Zeer handig draaiden zij uit een stuk krant een soort puntzakje dat ze met was speeksel samenplakten. Dit projectiel werd met de punt naar voren in de blaaspijp gestoken en met een krachtige ademstoot weggeblazen. Tot groot ongenoegen van moeder en grootmoeder bleven de resultaten van hun actie zeer goed zichtbaar, want de papieren pijltjes bleven met hun punt overal aan de plafonds, overgordijnen en gevels hangen. Bij nader onderzoek bleek dat gans de jeugd uit de buurt met dergelijke blaaspijpen uitgerust was. Gelijk met vele andere kinderspelen verdween ook deze vorm van vermaak even plotseling als hij opgekomen was.

Zonder het te weten had onze stadsjeugd echter weer aangeknoopt met een schuttersvorm die voorheen in Oostende beoefend werd en waarvan we de sporen terugvinden in ons eigen "Plate"-museum.

In de Emiel BULCKE zaal hangt in de onmiddellijke omgeving van een reeks kruishogen en geweren, een authentieke Oostendse blaaspijp. Ze werd, in een niet nader bepaald jaar, geschonken door de heer Ivo WITTEVRONGEL, in leven voorzitter van de Oostendse Vlaaspijpmatschappij, DE TEMPELIERS. Deze Blaaspijpmatschappij werd per 1 oktober 1949 gesticht. In welk lokaal deze sport beoefend werd en tot wanneer de matschappij bestaan heeft konden we tot nog toe niet achterhalen. Wel vonden we in de archieven een kopij van het Reglement van Inwendige Orde, dat we tot meerdere informatie laten volgen.

BLAASPIJPMAAATSCHAPPIJ

DE TEMPELIERS

REGLEMENT VAN INWENDIGE ORDE

Art. 1 - De matschappij is gesticht geworden op 1 Oktober 1949 onder de benaming "Blaaspijpmatschappij DE TEMPELIERS".

DOEL

Art. 2 - De matschappij heeft tot doel aangename bijeenkomsten te beleggen waarop de leden deel kunnen nemen aan blaaspijpwedstrijden en andere feestelijkheden.

LIDEN

Art. 3 - De matschappij bestaat uit een onbeperkt aantal leden.

Ze worden onderverdeeld in: Ereleden

Rescherrende en werkende leden.

De bijdrage wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld.

De nieuwe leden moeten door twee aangesloten leden worden voorgesteld.

BESTUUR

- Art. 4 - §a - Het bestuur wordt verkozen door de leden van de maatschappij.
§b - Het bestuur bestaat uit ten hoogste zes leden, te weten : een voorzitter, een ondervoorzitter, een secretaris, een penningmeester, een boetmeester en een kommissaris-scheidsrechter.
§c - Het bestuur heeft het recht in de vervanging der bestuursleden te voorzien, mits goedkeuring der leden.
§d - Indien geen kandidaten-bestuursleden regelmatig voorgedragen worden, zijn de uittreedende bestuursleden van rechtswege herkozen en gemachtigd het onvolledig bestuur gebeurlijk aan te vullen.

FEESTEN

- Art. 5 - §a - Iedere blaasavond wordt aanzien als een feest waarop de leden door de blaasmaatschappij uitgenodigd zijn.
§b - De leden hebben tot plicht alle pogingen aan te wenden tot het wellukken der feesten door de maatschappij ingericht.
§c - Iedere eerste zaterdag der maand wordt een prijskamp ingericht met 1 prijs voor categorie A en 3 prijzen voor categorie B. De hoogste maandelijkse totalen komen in aanmerking voor deze prijzen. De 4 winnaars van de prijskamp komen voor volgende prijskampen niet meer in aanmerking zolang ieder led geen prijs heeft gewonnen.
§d - Het lid dat het grootst aantal punten in zijn categorie behaald heeft, bekort op het einde van het speeljaar een beker.
§e - Op het einde van het speeljaar wordt in algemene vergadering bepaald hoe de laatste speelavond doorgebracht zal worden (feestmaal, reis, enz...).

STRAFFEN

- Art. 6 - §a - Alle leden zijn gehouden de blaasavonden, vergaderingen, oefeningen, enz... waarop zij uitgenodigd zijn bij te wonen.
§b - Ieder lid dat drie achtereenvolgende blaasavonden niet tegenwoordig is, verliest het recht deze achterstellige avonden in te lopen. Het bestuur behoudt echter het recht in bijzondere gevallen het lid te ontheffen van deze sanctie.
§c - De ontvangst der boeten komen terecht in de kas van de maatschappij.

BIJZONDERE SCHIKKINGEN BETREFFENDE HET INRICHTEN

DER BLAASAVONDEN

- Art. 7 - §a - De blaasavonden grijpen plaats iedere zaterdag van het speelseizoen van 20 tot 23 uur.
§b - De afstand van de startlijn tot blazoen bedraagt 5,50 m.
§c - Ieder lid blaast 3 reeksen van 5 pijlen.
§d - Ieder lid komt bij de secretaris zijn stamnummer afhalen en betaalt daarvoor 1 Fr. Vooraleer te blazen overhandigt hij zijn stamnummer aan de secretaris.
§e - Vooraleer aan te vangen met het blazen, moet het lid het sein van de bel afwachten. Wie dit punt niet naleeft betaalt een boete van 0,25 Fr.
§f - Het schieten van een onpaar nummer wordt bestraft met een boete van 0,25 Fr.
§g - Het uiten van scheldwoorden evenals het niet aanspreken van een lid als "Confrater" wordt bestraft met een minimum-boete van 0,25 Fr.

- h - De leden worden verdeeld in 2 categorieën : Kat. A en Kat. B
Om deel te maken van Kat. A moet het lid een gemiddelde behalen van 120 punten per plaasavond, berekend over het ganse speeljaar. Het lid van Kat. A dat minder behaalde heeft dan 120 punten daalt het volgende speeljaar naar Kat. B. Het lid dat de drie eerste maanden van het speeljaar een gemiddelde van 125 punten heeft behaald, stijgt naar Kat. A.

MATERIAAL

- Art. 8 - §a - Inventaris : Het materiaal der blaaspijpmatschappij bestaat uit de volgende voorwerpen : een houten blazoen
3 blaaspijpen : 1 grote blaaspijp met rek
2 kleine blaaspijpen:
pijlen.
- §b - Ieder lid wordt in het bezit gesteld van vijf pijlen, waarvoor hij een waarborg van 12 Fr. stort. In geval van verlies van een pijp kan hij een nieuwe bekoren tegen de prijs van 3 Fr.
- §c - De lokaalhouder wordt verantwoordelijk gesteld voor het hem toevertrouwd materiaal.

ALGEMEENHEDEN

- Art. 9 - Het bestuur is niet verantwoordelijk voor de gebeurlijke ongevallen die zich gedurende de blaasavonden of oefeningen mochten voordoen aan spelers of toeschouwer.
- Art. 10 - Het bestuur neemt verder alle gepaste schikkingen die de omstandigheden vergen en welke niet voorzien zijn in het huidig reglement.
- Art. 11 - Al de leden der matschappij verbinden zich door hun aanvaarding als lid zich aan het huidig reglement te onderwerpen en al te doen wat in hun macht is ten voordele der blaaspijpmatschappij "DE TEMPELIERS".

Namens het bestuur,

De Voorzitter,
WITTEVRONGEL

De Ondervoorzitter,
onleesbaar

De voor de blaaspijp gebruikte pijltjes werden gemaakt van zeilvaarden die aan het uiteinde voorzien werden van een bosje, kort afgesneden, gekleurde, grove, breiwool. Enkele pijltjes hangen nog als voorbeeld in een plastiek zakje bij de blaaspijp in het museum.

Als zodanig is de BLAASpijp verwant met de BALpijp, een schuttersvorm die, tussen 1850 en 1930, vooral door de verkmán en de kleine ambachtsman op diverse plaatsen in West-Vlaanderen beoefend werd. Handbogen waren in die tijd veel te duur en handboogschieten veel te kostelijk, zodat deze tak van sport alleen aan gegoede burgers voorbehouden bleef. Meer informatie over BALPIJPEN is te vinden in de jaargangen 1958 en 1959 van BIEKORF. Blaaspijpen werden tot nog toe niet vermeld.

J.B. DREESEN